

3514

HÄNDERNA PÅ STENNEN.

På hällan ner mot ån i Hägglige finns en sten med avtryck av två stora händer. Di si att dä va en jätte, som kasta en sten ner mot ån men så tydde den inte fram utan ble ligganes på hällan.

Skrev
V. Gringe
Hägglige
År 1932

Tryg. Carl Johansson
Bor. av Maria Dahlström
Född. 1845 i Göteborg

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

P O J K E N , S O M G Å T T V I L S E .

3514

Det var en pojke, som ble borte en gång, å di gick ti
Jöns Olsson. Men han sa, attdet var svårt å ta reda på honom,
för han skulle gå igenom alla trädarna i hans kläder.
Men di hitte en.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—•—
2

3514

S K Ö V S N U A N .

Det var en gång jag hade variit ridande i Hallaröd på natten
Och jag kom till samma ställe två gånger. Och jag ble liksom
riktigt "dölmed", men jag satte mej på en sten å sov lite
å sen vände jag rocken å sen hitta jag rätt. De va skövsnuan,
som hade fört me vilse.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

SK

1 Göinge Rd

Näglinge om
1932

3514

NÄCKEN STÄMMER F I O L.
(strängar)

Om spelemännen ville ha sina fioler riktigt bra
stämda ska di bara lägga dom ve en bæk, så stämmor näcken
dom. När näcken stämmor fiolerna, så har han en annan fiol
mä se, som han stämmor efter. Spelemännen få därför ha noga
märke på sina fioler, för om di få förbytt med näcken så
spela di så att både bord o bänkar hoppa. Så hände då för
en, som ja spela i lag mä. Han hade fått förbytt mä näcken
o när han spela, så hoppa både bord o bänkar.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Uppr. Karl Jepson

S. Lönn

Per Anders Dahlquist

F. 1845 i Rör

3514
BÄCKARÅN.

Om där va nån som ville lära o göra
träsko riktigt bra så skolle han först göra ett par
stora klompiga träsko o sätta ve en bäck om kvällen
så slet bäckarån rätt form på dom, så om morgonen va
di så bra så bra o passa riktigt.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

M J Ö L K H A R E N.

3514

Det var en käring, som stod å rörde i en kittel med grädde.

Å så kom ja å en ti kar förbi där. Hon ble så snopen, när hon såg oss. Djävvla skammanes, såden andre karen ti na å gick bort å ville hjälpa na. "Mej ja kan säl, sa hon.

Ja mjölkaharana va osynlia för andra människor, så vi kunde inte se något. Hon rörde me en visp så det spruta högt över kanterna.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

3514

S V A R T H U N D.

Det var en löjtnant på Ljungbyhed, som var så le å räli.

Det var, när jag var husar där. Å di' sa, att han hade en svart hund efter sej på natten.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

3514

L Ö J T E G O B B E N:

Di s i r, att där e en gammal lannmettare, som går omkring
"Råbockastenen", för han har inte mätt rätt, å så får han gå
där med sin lykta.

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

3514
M A R A N.

Om nätterna kan maran komma o fläta ihop manen
på hästana så då blir liksom "filtred"

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

Skeie
V. Gylling
Häglinge

Myrdal Jakobsson
Ber. Anders Dahlqvist
född 1845 i Höör

3514

K L O K F Å R S T R Å K E A T T G Å A V S E J

S J Ä L V.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Det var på ett kalas å Jöns Ols bror han la stråken över
fiolen å den börja gå av sez själv.

K L O K V I S A R H Ä X A N I E N S P A N N .

3514

Det var i Sandåkra i N.Mellby en man, som hette Jöns Olsson.

Jag hade en ko, som var sjuk, hon hade blohalning, Ja gick ti
honom å han visa mej en kvinna i en vattenspann. Det var den
kvinnan, som hade trollat min ko. Men kon dog ^{komma}, för han sa, att
det var omöjligt å bota na. Ja skolle innan det nionde dygnet.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

3514

RÄKNA FÖNSTERRUTORNA

När man ligger borta på ett ställe första
gången så ska man räkna fönsterruterna i rummet där man lig-
ger innan man soñnar. Den som mår då drömmar om den natten
den blir man gift mä.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

3514

H Y L L E S O M L Ä K E M E D E L.

Ja, om ja inte hade denne här hylle-
busken här utanför så tror ja att ja hade ont i halsen för
jämnan. Ja brukar koka blommorna o så dricka vattnet e sen lägger
ja "blomstren" i en strumpha o binder om halsen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

3514

D A N S A K R O N A N A V B R U D E N.

Ja ha vatt på många bröllop i mina
dar. O alltid så skolle vi dansa kronan av bruden o försöka
att trampa sönder slöjan. Då skolle äktenskapet bli lyckligare.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

3514

'R E G N A R I B R U D K R O N A N! .

Om då regnar i "bruakronan", d.v.s. regnar
är när då e bröllop, så blir då ett olyckligt äktenskap.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

Klara
V. Grings
Bräglunda 1932

Andreas Wallström
född 1875 i Skänninge

3514
S T A F F A N S V I S A

Mottagande: Carl Johnson
S. Lönn

God morgen fromme värd och gunstiga värdinna
samt alla andra som i huset bo inne.

Er önskas nu av hopen vår
en fröjdefull jul ett gott nytt år.

vi hoppas ochså ni väl förstå
vad detta språket syftar på,
öl och brännvin anamma vi gärna
och ljus behöva vi i vår stjärna.

Efter vi ha vandrat i frost och tö,
så är oss av nöden båd' brännvin och brö'.

Staffan med sitt vita skägg
skall vi sätta mellan skål och vägg.

Honom skall ni skänka ur kannor två
så det må alla komma ihåg
en glad givare skall leva evinnerligen.

Härmed är besöket slut

Staffan och hans gossar troppar ut till nästa gård.
Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

✓
✓
✓
✓
✓
✓
+

3514
J U L S E D E R.

Vid Knut, den trettonde januari, slängde vi "julaknudor". Vi gick i hela byn o slängde in en knuda på vart ställe. Dessa knudorna hade vi gjort av vedträ o så virat "lasa" om. Dä va en skam o bli tagen när vi slängde in knudorna. Vi skulle slänga dom i köket.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17

3514

G R Ö T R I M.

Dinne gröden e kokt i gryda o ente i böttta,
ta ente mar i skeen än du tyr o lötta.

Detta grötrim användes endast julafton. Man skulle läsa upp det när man hade öst opp gröt på tallriken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18

3514

S K O M P E N G E R K U N G E N E N Ö R F I L . ?

Skompen han va ju riksddsman. Men så
di andre riksddsmanen va "förtrödena" på Skompen för att han
fick sitta närmast kungen. O så satt di ju i rad o så bestäm-
de di att di skolle ge varandra en örfil allt eftersom di satt
i rad. O på så sätt skolle ju Skompen va tvungen o ge kungen
en örfil. Men när turen kom te Skompen så reste han se opp o
sa, "min fader var en åkerman, när han kom till renen så vände
han om", o mä dässamma fick den som hade gett nom örfilen en bra
sinkadus.

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19

3514

P R Ä S T E N Å D R Ä N G E N .

Det va en präst ix~~N~~Mellby, som hette Horny.

Så hade han dräng, som skulle vattna "kregen". "Djävvelen
anamma fan", sa han. Ja de har du rätt i Kvist, för den ene
fanen tar ente den andre, sa prästen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20

3514

P R Ä S T E N Å J O H N G A L E N .

Det var en präst i S:a Rörum, som hette Vingren. Han va farlit
le ve läseglöttana. Men så va där en, som di kalla för
John Galen, som pryla en en gång. Han la dej på golvet å la
prästen ovanpå dej å krama å knep honom. Men så kom prästfrun
å då sa hon: "Pappa, va gör du?" för hon trodde de va Vingren,
som piska John Galen.^{Nej} " Nej mor de ej jag, som lider" sa
Vingren.

En gång skulle John Galen göra kyrkobot, för att han hade bannad
väred. Ådå hade han tad en så faselit röd halsduk på dej.

Å prästen ble så galen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21

3514

V I S A.

Dagar komma ock dagar gå
och aldrig få vi en brännvinstår
och var vi komma och var vi gå
så få vi aldrig på buteljen.

I hela socknen finns ~~ej~~ inga krog, inga krog,
och därför slita vi mindre skor,
tra la la, tra la la.

Tacka vill jag i Göteborg
där finns det krogar på varje torg.
Där glömmer man bort livets sorg
och stiger genast in på krogen,
tra la la, tra la la.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22

forts.

3514

Kaffekannan skall på bordet stå,
och goda vänner skola till mig gå.
Och den, som inte trivas kan hos mig
den kan aldrig lycklig skatta sig,
tra la la, tra la la.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

23

3514
V I S A.

Uti min faders hulda boning,
där var ju tiden aldrig lång.
Där visste jag av inga sorger
ej heller av min bortgångs nød.

I fulla år jag här har vandrat
förutan vänner och förutan råd.
Men vänner har man
men blott i glädjen
slätt ingen enda dag,
som lider nød.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24

3514

V I S A.

Jag var en äkta muntergök
i mina ungdomsdar.

Var kväll på dans och dryckskalas
jag hos min jänta var.
la la la la la la la la.

Men som det ofta händer sig
att kärlek bliver skämt,
blev hjärfat utav kärleken
i melankoli stämt
la la la la la la la la.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

25

förtä

3514

Men fram kom där en hök en sprätt
jag vet ej vad han het,
han log så ömt han språkade
men lika ömt han drog.

Förstås han alla flickor hade kär
förstås så även min.

Men innan halva årets slut
min flicka blev förent.

la la la — — —

Då ropade jag på Källare-Sveh
"Tag fram champagne-vin"
ock i det samma korken sprang
så reste all min sorg.
la la la — — — — — —

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26

3514

S K O M P A V I S A N .

/De andra riksdagmännen frågade Skompen, vad hans far hitte
på/

Min far han var en ärlig kar
arbeta hela dagen.

Mod och styrka ägde han,
att ta en skälm i kragen.

Hans tal var det att Gud är god,
som giver styrka, kraft och mod.

Han törs ock våga liv och blod
alltefter tunga lagen.

forts.

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

27

3514

De andra riksdagsmännen frågade Skompen vad han gjorde.

Jag bryter sten, gör marken slätt,
jag nyttjar mina plogar.

Jag fruktar Gud, och älskar lag
planterar träd på bästa plan,
och därtill är jag nöjd och van
alltefter världsliga lagar.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28

forts.

3514

Riksdagsmännen frågade hur han var klädd. Han hade fått en klänning av kungen. Denna bar han närmast kroppen och ytterst hade han en vadmallströja.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—*—

29

Vadmallströjan mej omger,

fast hon är illavuren.

Hon mej mycken värme ger,

hon är med glädje buren.

Men jag försäkrar på hans nåd,

min dotter spunnit varje tråd,

dock med min hustrus hjälp och råd

är den både sydd och skuren.

forts.

3514

Sedan frågade riksdagsmännen vad han åt.

Med rikan spis och kräslighet,
därtill min mat är smakad.

— — — — — ?

ja hon är huld uti sitt hus,
hon bjuder varje gäst med krus
och ingen hungrig från mitt hus
har gärna gått att klaga.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

30

forte.

3514

Skompens råd till sin son.

Min son var lika du som jag,
men var din egen herre.

Var aldrig brottslig eller svag
det blir dock icke värre.

Gör allom rätt gör vad man vill,
var lagen lydig på allt sätt,
Det försäkrar jag är bäst,
men var din egen herre.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

31

3514

V I S A.

Mitt fulla horn och sängens raske toner
och största skatt och munterhet,

jag byter ej med alla furstars kroner
och Salomons härlighet.

För sådant är lyksalighet.

För allting lämnas när man dör
för allting lämnas när man dör.

Jag önskar mig en ren oredlig källa
där vinet ingen skada tar
ett fat, som fylles, åter när det hälles,
som tusen täta väggar har.

Ett sådant barn, som äger kraft
och sådan munterhet vi haft
och sådan munterhet vi haft.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

32

forts.

Skriv endast på denna sida!

3514

Jag önskar mig en ung och vacker flicka,
som älskar mig, med andra ord

jag önskar mig ett litet himmelrike
oppå denna syndefulla jord.

Samt tåligt sinn och munterhet
skall följa mig till graven ned
skall följa ^{mig} till graven ned.

Nog vet jag väl att jorden är förbannad
fast överallt ses välsignelsen.

Det stiger upp ur havet upp på landet
det regnar ner av himmelen.

Lycksalighet är jordens mån.

Välsignad är den fallna jord
välsignad är den fallna jord.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

33

forte.

Skriv endast på denna sida!

3514

Vinrankan gror och kärlekslägan brinner
och vackra flickor pryda oss.

Men överallt se vinet hur det rinner,
det grönskas av välsignelsen.

Lyksalighet är jordens mån,
I vänskap vackra flickor skål
i vänskap vackra flickor skål.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

34

Haur ska du gau,
sa Per Tau.

Te Lannskrona,
sa Per Rona.

Ha ska du där,
sa Per Vär.

Köba löga,
sa Per Höga.

Ho många,
sa Per Långa.

Trille fira,
sa Per Lira.

Nu e dä nock,
sa Per Klock.

Hätt te pass,
sa Per Mass.

3514

'G I S S A N Ö T T E R'

Man tog en handfull nötter, skramlade lit mä
dom o så sa man,

Här kommer en herremän ramlanes o skramlanes,
hur många betjänter har han?

eller

A: Kåst eller räga,

B: ja skolle baga,

A: hur många kagor?

Gissade B.fel skulle han böta lika många
nötter som A. hade i handen. Gissade B. där emot
rätt så skulle han ha alla de nötter som A. hade i
handen.

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

36

3514

'G I S S A N Ö T T E R'

Man tog en handfull nötter, skramlade lite
mä dom o så sa man t. ex.

- A: Ugglorna skrika i mossarna,
B: käringarna springa med påsarna,
A: var de komma så snacka de,
B: få de något så tacka de,
A: hur många gånger?

eller:

- A: Opp o ner på prammen (pråmen)
B: alla göingarna i dammen,
A: hur många?

Gissade B. fel skulle han böta lika många nötter som
A. hade i handen. Men om B. gissade rätt skulle han ha de
nötter som A. hade i handen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

37

3514

G I S S A N Ö T T E R.

Man tog en nöt o la den under en av fingrarna,
sen knöt man handen o sa,

- A: Min so luntar i skogen,
B: min luntar efter,
A; vilken bok ligger hon under?

För var gång man gissade fel fick man böta
en nöt.

B. skulle nämligen peka på dem finger under
vilket han trodde att A. hade nöten gömd. Gissade B. rätt
första gången fick han nöten.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

38

3514

K Y R K O T I O N D E.

Dä va när ja tjänte te Per Trueds här i Häglinge.
Dä väl en sjutti år sen nu. Då skolle ju prästen ha kyrko-
tionde. O så kom prästens drängar mä häst o vagn o skolle
hämta säd en gång, för prästen skolle ju ha var tionde trave
säd. Men di fick själva köra ut på åkern o hämta dä, för hus-
bonden tyckte aldrig om när di kom.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

39

S E D E R O C H B R U K.

3514

När ja tjente på ett ställe, så kom moran ut på stycket en
gång, när vi hösta me litta pantofflegröd i forkled.

Å så hade hon en fjel me se å la ed på.

De va värst me fluorna, for di ville osse ha.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

40

3514

"BRÄNNEVINSBRÖ."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Förr hade vi så mycke "brännevinsbrö". På
dä stället där ja tjänte hade vi brännevinsbrö var
"meaftran", o då fick vi äta "bara", för där va ju inte
nåt kaffe på den tiden. Vi skar en skåra i brödskivan
o så hällde vi brännvinet där. Ja, då va inte brännevín-
et så dyrt. Man konne få en kanna, då ju två stop, för
sexton skilling.

41

3514

N U N E G Å N G A N A I H Ä G L I G E.

När di byggde Häglinge nya kyrka, så träffa di på
"nunegånga".

Nunor de e ju en slavs folk, som har vad för i tiden.

Nunor hålle dom i joren.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

42